

INTERPRETACIJE MOŽNEGA, SMISELNEGA IN REALNEGA

INTERPRETATIONS OF THE POSSIBLE, REASONABLE AND REALISTIC

UDK 72.012.1
prejeto 2.11.2009

izvleček

V naši vsakodnevni praksi lociranja objektov v prostor in realizaciji gradnje prihaja v velikem številu in včasih drastično do zelo problematičnih, vprašljivih in celo škodljivih primerov dovoljenih gradenj. V članku sta podrobneje predstavljena dva primera, realizirana na različnih koncih Slovenije, v različnih občinah in z različno stopnjo pomembnosti, tako kot investicija, kot pomembnost objekta v prostoru, njegov okoljski vpliv in njegova okoljska pomembnost.

Vplivi na okolje so namreč neločljivo vezani na vsak poseg v prostor, v večji ali manjši meri grajeni objekti s svojo funkcijo, pojavnostjo in zasedbo naravnega ali ustvarjenega prostora vplivajo na okolico in na okolje, kot ga razume okoljska evropska zakonodaja – od varstva kulturne dediščine, do vpliva na dobro človekovo počutje in življenjske razmere.

Prvi primer pod naslovom "Okoljevarstveno zaželeno investicije na občutljivih lokacijah" obravnava lociranje okoljsko pozitivno aktivnega objekta, kot je sončna elektrarna, v prostor Krajinskega parka. Opisana gradnja in lokacija kažeta na slabo domišljeno preveritev lokacije in vseh vidikov posledic gradnje na vplive v prostoru, predvsem na funkcijo Krajinskega parka kot okoljske vrednote same po sebi.

Drugi primer pod naslovom "Zlorabljeni prostorski predpisi" obravnava gradnjo enostanovanjske hiše, nenavadno majhnih dimenzij, groteskne oblike in pojavnosti, z opravičilom, da je takemu rezultatu botrovalo dejstvo, da prostorski akt občine narekuje pogoje, ki ne dopuščajo česa drugega. Obravnava tega primera poizkuša opredeliti očitno nerazumevanje sicer splošno uporabljenih določil v veljavnih prostorskih aktih take vrste, ki izhajajo že iz navodil od države, kaj in kako se v tej vrsti prostorskih aktov določa kot izhodišče za poseganje v prostor.

Vse zaključuje kratek pregled pomanjkljivosti in problemov iz vsakodnevne prakse realizacije prostorske in investicijske zakonodaje.

ključne besede

investicije, umeščanje objektov v okolje, strokovne podlage, prostorska inšpekcija, prostorsko načrtovanje

abstract

In the practice of locating structures in space and the realisation of construction projects, there are numerous cases of building permits being issued for problematic, questionable and even for damaging construction projects. The article presents in more detail two examples of differing degrees of significance realised in different locations in Slovenia.

Environmental effects are inextricably linked with every intervention in space. To a greater or lesser degree, built structures have an impact on the surroundings and the environment through their function, appearance and the occupation of natural or created space.

The first example deals with the construction of a single-unit house of unusually small dimensions, featuring a grotesque form and appearance which were excused by the provisions of the municipal spatial planning acts which contain conditions that prohibit the building of anything other than that. The consideration of this case attempts to define an evident misunderstanding of provisions that are otherwise generally applied in valid spatial acts based on the guidelines laid down by the government as to what and by which method a starting point for spatial interventions may be determined.

The second example treats the locating of an environmentally favourable structure such as a solar power station in the space of a Landscape Park. The depicted construction and location indicate a poorly thought out verification of location and understanding of all aspects of the impact on space, primarily on the function of the Landscape Park as an environmental value in itself.

The conclusion contains a brief review of the deficiencies and problems encountered in every practice.

key words

investments, accommodation of structures in the environment, space inspection, spatial planning

Članek pod naslovom *Pod kozjanskim soncem* [Lipnik, 2009, a] opisuje nov pojav v Sloveniji, in sicer umeščanje (zasebnih) sončnih elektrarn (Sončna Elektrarna Kozjansko) v prostor; kot samostojnih objektov in ne kot dodatne opreme ostalih gradbenih objektov.

Iz članka je bilo razvidno, da ni zadostno opredeljeno:

Kaj in kako to določajo veljavni občinski prostorski akti na obravnavani lokaciji? (Dolgoročni prostorski plan občine, Izvedbeni prostorski akt občine).

Kakšne vrste osnovne in podrobnejše namenske rabe so v teh aktih predvidene na obravnavanem prostoru? (V skladu z veljavnimi pravilniki, predpisanimi od države, na podlagi zakonov o urejanju prostora).

Ali ima prostorski akt ustrezno obdelane "strokovne podlage" z vsemi potrebnimi analizami vplivov na prostor in okolje ali ne? (Strokovne podlage so predpisane za vse prostorske akte v vseh obdobjih, vsaj od leta 1984).

Ali so bile obdelane ustrezne proučitve variantnih možnosti umeščanja v prostor z vidika varstva okolja in v okviru zakonodaje, ki to področje ureja? (Zakon o varstvu okolja in podrejena oziroma povezana zakonodaja).

Prav tako ni jasno, ali je bil voden celovit postopek vplivov na okolje za omenjeni prostorski akt, ki opredeljuje obravnavani poseg v prostor ali ne? (Vsi "plani", ki obravnavajo vsebine z možnim vplivom na okolje, se po zakonodaji o varstvu okolja okoljsko preverjajo).

V okviru zgoraj naštetih dokumentov in postopkov bi moralo

biti analizirano, kakšen je pričakovan obseg energije, ki se jo lahko pričakuje glede na (znano) povprečno letno število sončnih dni ali ur oziroma kakšen bo izkoristek tudi v oblačnem vremenu (investitor se sicer sedaj "pohvali", da je v oblačnem vremenu izkoristek ena tretjina instalitane moči, vendar je v času "znanosti" in razvitega inženirstva to treba poznati že vnaprej – ekonomika investicije, posebno še, če je subvencionirana z javnimi sredstvi iz državnih ali mednarodnih financ, mora biti znana vnaprej – feasibility study!?)

Naslednje vprašanje je, v kakšni meri se je pri umeščanju v prostor presojal vidik "prizadetosti krajine"?

Tudi za naš prostor veljajo namreč opredelitve iz stališč "European Landscape convention" Council of Europe (20. 10. 2000).

Ker gre za "Krajinski park", bi bilo z vidika varstva okolja treba presojati vse elemente, ki so bili osnova za osnovanje "Krajinskega parka" Kozjansko, vključujoč tudi turistični vidik in krajinsko sliko.

Zakon o varstvu okolja v splošnem zahteva, da se izdelajo presoje vplivov izvajanja prostorskih aktov na okolje in je zato treba izdelati raznovrstne študije o prostorskih, geografskih, ekonomskih, političnih, socialnih in kulturnih okoljih, katerih razvoj se usmerja v prostorskem planu in se bo odražal v bodočem grajenem okolju. Pravilno in v skladu z zahtevami okoljskih predpisov izdelane študije (strokovne podlage) so obvezna podlaga za opredeljevanje končnih

Slika 1: Obstoječa grajena struktura in abotnost pojavnosti novogradnje v prostoru.

Figure 1: Existing built structure and the preposterous appearance of the new building in space.

rešitev prostorskih ureditev v prostorskih aktih.

Vsi prostorski akti, ki obravnavajo večje prostorsko območje, večinoma izkazujejo nujnost za obravnavo vsebin z vidika varstva okolja in s tem po postopkih "celovite presoje vplivov na okolje".

Pravilno pripravljeni in pravilno procesno vodeni prostorski akti obravnavajo prostor na kar najbolj demokratičen način in strokovno poglobljeno, pri čemer politične odločitve, ki niso skladne s takim postopkom in vsebinami, niso skladne z zakonom in vodijo v pravno dvomljiv in s tem gmotno negotov položaj imetnika prostorskega akta, ki tega ne upošteva.

Bistvenega pomena je tudi spoštovanje hierarhije prostorskih aktov, saj velja, da za posamezen prostorski akt ni treba izvajati celovite presoje vplivov na okolje, če ima tako presojo narejeno nadrejeni prostorski akt, iz česar tudi dodatno sledi obveza, da podrejeni akt spoštuje določila in prostorske rešitve nadrejenega prostorskega akta, kar pomeni tudi spoštovanje študij in strokovnih podlag nadrejenega prostorskega akta, ki so bile preverjene skozi postopek celovite presoje vplivov na okolje.

V prostorskem aktu je treba razlikovati med vrstami območij osnovne in podrobnejše namenske rabe prostora, kjer je pomembno, ali se lokacija nahaja na območju stavbnih zemljišč ali ne.

Na območju "stavbnih zemljišč" se za gradnjo "energetskih objektov" opredeljuje vnaprej znane površine, ki v prostorskem

planu dobijo oznako "območja energetske infrastrukture", ki so namenjena za izvajanje dejavnosti gospodarskih služb s področja energetike. Ker gre za "izvajanje dejavnosti gospodarskih služb", spada v ta okvir verjetno tudi pridobitev ustreznih koncesij, če se s tako dejavnostjo ukvarja zasebnik. Na ta vprašanja bi moral članek tudi odgovoriti, saj je "polemično" zastavljen.

Ker pa obstaja verjetnost, da se gradnja nahaja kar na območju prostorsko-plansko opredeljenih "kmetijskih zemljišč", kjer se dopušča "podrobnejše namenske rabe" za kmetijska zemljišča, bi bilo treba dobro preveriti, ali je s tem zadoščeno pravno formalnim pogojem za izdajo gradbenih dovoljenj za elemente objekta "sončna elektrarna" (kljub temu, da so izraženi pomembni (in utemeljeni) pomisleki direktorja Kozjanskega parka)?

Na teh območjih se po prostorski zakonodaji nahajajo vrste zemljišč, ki ob svoji rabi obdržijo "dejansko vrsto rabe" iz obsega kmetijskih dejavnosti in tudi zato obračunanega "katastrskega dohodka" za zemljišča s kmetijsko dejavnostjo. Treba bi bilo preveriti, ali je dvonamenska raba kmetijstva in elektroenergetike na mestu in kaj bo "osnova za davek" – to je vsekakor pomembno in vzročno-posledično povezano!

"Kozjanski park" je eden od bolj simpatičnih pojavov v naši državi, samoorganiziran na skladnem razvoju kmetijstva in turizma s ključno vlogo "kulturne krajine" in "kulture" pri tem.

V obravnavanem primeru so "obnovljivi viri energije" neprimerno locirani v "kulturno krajino" Krajinskega parka, jo "onesnažujejo" s svojo pojavnostjo in s tem obremenjujejo "kakovost človekovega življenja" na območju parka.

Predvsem pa bi bilo treba preveriti pravno formalno plat lokacije, ker je ta osnovno izhodišče za pravilno urejanje zadev v zvezi z varstvom prostora in s tem okolja pred samovoljo posameznikov ali bolj ali manj vplivnih (formalnih ali ne) skupin posameznikov, mimo pravic širše javnosti, ki se tega pravočasno zaveda ali pa ne.

Za boljše razumevanje celotne, nedorečene in v uradni praksi slabo razumljene in vodene problematike, priporočam branje 2. številke letnika 2008 revije AR – glej: <http://www.fa.uni-lj.si/default.asp?id=2578>.

Zlorabljeni prostorski predpisi

Članek z naslovom *Karikatura predpisov* [Lipnik, 2009,b] glede na svojo vsebino in nekatere zaključke terja strokovni komentar, tudi zaradi dejstva, da v svojih zaključkih zavaja in nepravilno ocenjuje vzroke in posledice.

Vsebina članka je naslednja:

"Visok in ozek objekt, podoben transformatorju, bo novi dom družine Kralj. Upoštevali so tudi "oblikovne kvalitete krajevno značilne arhitekture".

Gozd - Martuljek – Ob glavni cesti od Jesenic do Kranjske Gore je tik pred Gozdom - Martuljkom pred dnevi zrasel nov visok in ozek objekt, ki bi ga na prvi pogled lahko zamenjali za električni transformator, saj je dobre štiri metre širok, šest metrov dolg in devet metrov visok. Vendar je ta objekt stanovanjska hiša, v katero se bo z mlado družino vselil Andrej Kralj, domačin iz Gozda - Martuljka.

Andrej Kralj je povedal, da se je za gradnjo takšne stanovanjske hiše odločil zaradi določil občinskih prostorskih predpisov. Ti pravijo, da je to območje razpršene gradnje in je dovoljeno pozidati le desetino zazidljive parcele. Po Kraljevih navedbah meri zazidljiva parcela 280 kvadratnih metrov. Zato ima hiša le 28 metrov tlorisne površine, v pritličju, nadstropju in mansardi pa bodo uredili 60 kvadratnih metrov bivalnih površin.

Pojasnil je, da so z družino živeli v hiši njegovih staršev in da so se za gradnjo odločili, ker si želijo ustvariti lasten dom. Ker druge možnosti niso imeli, so se kljub nenavadni podobi objekta odločili za gradnjo. V lokacijski informaciji, ki so jo za hišo pridobili na Občini Kranjska Gora, je navedeno, da so morali pri stavbi upoštevati tudi "oblikovne kvalitete krajevno značilne arhitekture", čeprav se domačini v Gozdu - Martuljku strinjajo, da je zdaj nastala svojevrstna karikatura občinskega prostorskega načrtovanja, ki s krajevno značilno arhitekturo nima veliko skupnega. Za komentar smo hoteli včeraj vprašati še župana Jureta Žerjava, ki pa se na naše klice ni odzval."

Strokovni komentar se nanaša na dejstvo, da je iz objavljenega jasno razvidno, do česa prihaja v naši gradbeni praksi zaradi nedorečenih in dvoumnih opredelitev v veljavnih prostorskih aktih, ki so podlaga za izdajo gradbenih dovoljenj.

Ko se primerja oba objekta na fotografiji, je čisto jasno,

da novi objekt ni upošteval "oblikovnih kvalitet krajevno značilne arhitekture", katere predstavnik naj bi bil po svoji tipiki in splošno znanem pojavu gorenjske starejše arhitekture do neke mere starejši obstoječi objekt. Torej novi objekt ne izpolnjuje pogojev veljavnega prostorskega akta glede oblikovanja, s tem pa tudi ne glede kapacitete objekta, katere pogojevanja so vključena v oblikovnih pogojih. Sklicevanje samo na dovoljeni izkoristek zemljišča, namenjenega gradnji, je v primeru za dovoljeno gradnjo dosti premajhne parcele (vsaka zemljiška parcela še ni primerno "zemljišče za gradnjo objekta" – kaj bi bilo, če bi parcela merila samo 100m²?), upoštevajoč vse pogoje prostorskega akta, norčevanje iz zakonskih določil, iz stroke in iz pravne države. Če ta ne reagira in ne sankcionira takih nepravilnosti, potem res ne bomo zlepa uredili niti prostorskih razmer niti okoljskih, saj je oboje zelo soodvisno (kje bo pristal "trajnostni prostorski razvoj" kot eden od okoljskih elementov, katerega sestavni del je prav spoštovanje kvalitet zatečenega stanja grajenega in naravnega prostora, kvalitet krajinske slike, kulturne krajine in še česa).

Postavlja se vprašanje, kaj je pri vsem upošteval odgovorni projektant dokumentacije, ki je bila podlaga za izdajo gradbenega dovoljenja za tak, za prostor škodljiv, objekt (in za investitorja, saj je poleg neestetskega in za krajino škodljivega videza tudi nefunkcionalen?).

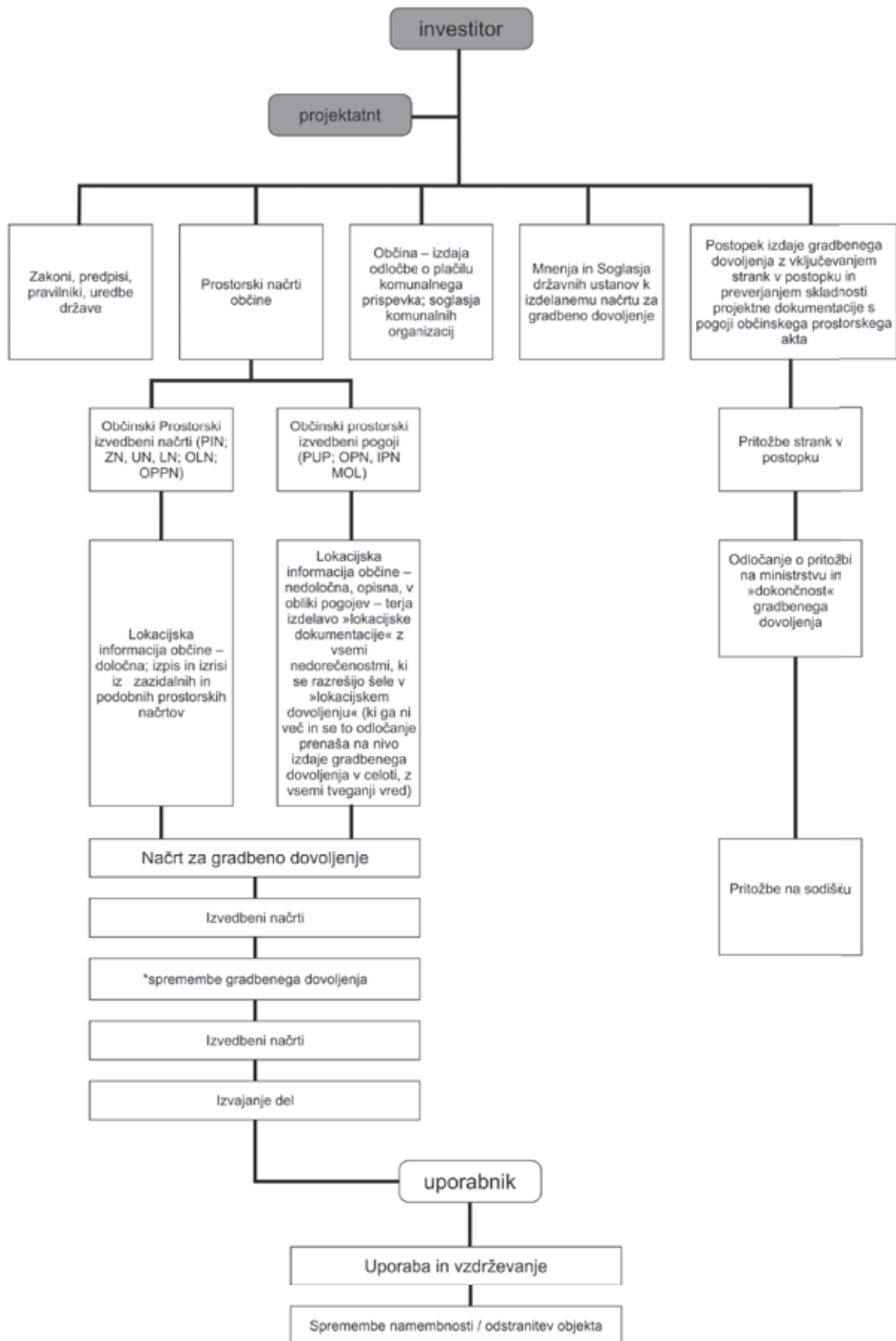
Ali bo za očitno norčevanje iz urbanističnih določil odgovarjal z licenčno odgovornostjo? Kdo ga bo naznanil področni zbornici?

Če pa je gradnja rezultat investitorjeve samovolje, mimo določil v projektni dokumentaciji, potem gre za "črno gradnjo" in je treba uvesti sankcije proti kršitelju.

Določila v generaciji prostorskih aktov, ki so večinoma še v veljavi v Sloveniji, temeljijo na Navodilih o izdelavi strokovnih podlag in izvedbenih prostorskih aktov iz leta 1985, ki jim je veljavnost začasno podaljšala tudi novejša prostorska zakonodaja.

Skladno s temi navodili večina Prostorskih ureditvenih pogojev (PUP) po občinah vsebuje pogoje in merila, ki racionalno ščitijo zatečeno stanje, saj so PUP namenjeni samo za zapolnjevanje vrzeli v grajenem prostoru in podobno, ne pa za kompleksnejše in zahtevnejše posege v prostor. Te se umešča v prostor z bolj dorečenimi prostorskimi akti, kot so danes novi bodoči občinski prostorski načrti (OPN) z izvedbenimi deli oziroma po potrebi občinski podrobni prostorski načrti (OPPN) in pred njimi drugi prostorski načrti (ZN, LN, OLN itd. – in ne samo "pogoji").

Glede na najnovejšo evropsko okoljevarstveno zakonodajo lahko samo potrdimo strokovno primernost vsebin takih določil v PUP (kadar niso potrebne "sanacije" obstoječih stanj), vendar tudi dvom o učinkovitosti, saj velik del arhitektov projektantov objektov v njih ne vidi dobrih izhodišč za projektiranje posegov v prostor in se upoštevanju teh določil zavestno upira. Kljub temu, da so kar se da demokratična, ob seveda dovolj oblikovno močnem projektantskem angažmaju, in puščajo oblikovalcem objektov ter njihovim investitorjem kar nekaj maneverskega prostora, pa zadnji primer kaže, da brez nedvoumnih pogojev

Slika 2: Shema delovanja prostorske zakonodaje.

Figure 2: Operating scheme of spatial planning legislation.

v prostorskih aktih, tako glede pozicij in dimenzij objektov, opredelitve izgleda v barvah in v materialih, kot glede opredelitve parcelacij za potrebe gradnje, ne bo šlo.

V obravnavnem primeru Upravna enota, ki je izdajala gradbeno dovoljenje za tak objekt, kot smo ga videli na fotografiji v časopisu, očitno ni dovolj dosledno preverjala "skladnosti" predvidene gradnje z vsemi pogoji prostorskega akta. To pomeni, da ni izvršila z zakonom dane obveze take kontrole pred izdajo gradbenega dovoljenja.

Torej: kje je služba ali upravni nadzorstveni organ, da bi sproti nadziral nepravilnost postopkov in vsebin ter tekoče in celo preventivno ukrepal?

Že večkrat sem javno opozorila, da je država Slovenija ukinila "urbanistično inšpekcijo", dokončno z zadnjo spremembo zakona o graditvi objektov, deloma pa že prej, ko jo je prenesla na naslov "gradbene inšpekcije" in obe funkciji združila v istem inšpektoratu.

Na žalost inšpektorat "gradbene inšpekcije" svoje funkcije nadzora nad nepravilnostmi v vsebinah in postopkih izvajanja določil zakonodaje o urejanju prostora (izdelave vsebin in priprave postopkov za urbanistične – prostorske akte in nadzor nad spoštovanjem nadrejenih prostorskih aktov, preverjanje vsebin projektne gradbene dokumentacije glede skladnosti z veljavnimi prostorskimi akti, kar je predpogoj za izdajo gradbenih dovoljenj, nadzor projektantov pri izdelavi pravih vsebin projektov itd.) ni nikoli opravljal.

Ker inšpekcija zaradi preslabše ekipne zasedenosti teh del ni zmogla, jih je vlada s spremembo zakona posledično enostavno ukinila. Ostal je edino nadzor "upravne inšpekcije" nad postopki upravnega organa – torej tudi nad tem, ali je upravni organ preveril "skladnost projekta s prostorskim aktom" ali ne.

Nova oblast je napovedovala boj proti pravnim nepravilnostim.

Če ne bo vzpostavila primerno organizirane službe "prostorske" oziroma "urbanistične" inšpekcije, kot smo jo pred leti že poznali (in dosledno aktivirala vloge "okoljske" inšpekcije), ter okrepila dejavnosti "upravne" inšpekcije, ki naj bi nadzirala pravilno vodenje postopkov (tudi ta pride "enkrat na 40 let naokoli" – izjava enega od inšpektorjev glede števila zaposlenih na tem inšpektoratu), težavam zlepa ne bo videti konca. Investitorji in njihovi projektanti si bodo privoščili samo vedno več kvarnih in nepravilnih posegov v prostor. Obravnavani primer je samo skrajni absurd sicer zelo razširjene in nesankcionirane prakse.

Zaradi okoljevarstvenih nepravilnosti, ki so posledica nespoštovanja evropske zakonodaje, bomo plačevali veliko denarja (problem prometa in s tem zraka, problem prašnih delcev, problem hrupa, problem kmetijskih subvencij, problem odpadkov, problem slabega spoštovanja kulturne krajine in grajene ter druge dediščine itd.), ko nas bodo evropska komisija in evropska sodišča spoznali za kršitelje zakonskih obvez, prav tako tudi na podlagi pritožb posameznih državljanov, ki jim bo pošlo potrpljenje ob vedno ponavljajočih se nepravilnostih s škodljivimi posledicami.

Ugotovitve

A) Osvetlitev postopka interpretacije veljavnih predpisov

Veljavni predpisi so razvrščeni v več nivojev

1. Izakonski in podzakonski akti, ki jih uveljavi država in jih morajo spoštovati vse občine, ko načrtujejo svoje prostorske akte in pripravljajo občinske odloke;
2. prostorski akti, ki jih sprejema in izvaja država, odločbe o gradnjah na njihovi podlagi izdaja pristojno ministrstvo;
3. prostorski akti, ki jih sprejema in izvaja občina, odločbe o gradnji na njihovi podlagi izdaja državna pisarna v upravni enoti RS prek svojih izpostav;
4. raznovrstni odloki, ki jih sprejema in izvaja občina znotraj svojega območja, pravilnost njihovih vsebin in izvajanja pa nadzoruje država s svojimi službami.

Ves paket navedenih "veljavnih predpisov" mora biti poznan, uporabljen in upoštevan pri projektiranju projektne dokumentacije za pridobivanje gradbenih dovoljenj za objekte (vseh vrst – stavb in gradbeno-inženirskih objektov (bivše visoke in nizke gradnje)).

B) Osvetlitev postopkov in vzročne povezave med posameznimi akterji pri postopkih GD

Postopki pridobivanja gradbenih dovoljenj so vezani na izdelavo projektne dokumentacije (tako imenovane "investicijsko tehnične dokumentacije"), ki jo naroči investitor gradnje, izdela pa projektant z licenco na podlagi "projektne naloge", prejete od investitorja; "projektno nalogo", ki je sestavni del "naročila" oziroma "pogodbe" za izdelavo projekta, mora projektant preveriti in investitorja opozoriti na vse nezakonitosti, ki bi jih ta eventualna vsebovala; projekt za gradbeno dovoljenje v "vodilni mapi" vsebuje vse elemente "lokacijske dokumentacije" ali izvlečke iz veljavnega prostorskega izvedbenega načrta (novejših občinskih podrobnih prostorskih načrtov oziroma njihovih predhodnikov) – s temi elementi se dokazuje "skladnost predvidenega posega v prostor oziroma gradnje z določili veljavnih prostorskih aktov"; za to skladnost v celoti odgovarja odgovorni projektant dokumentacije, odgovornost pa nato prevzemajo tudi investitor, graditelj in uporabnik objekta.

C) Osvetlitev področij, kjer se največkrat oz. pogostokrat pojavijo kratki stiki (posestvanje podatkov, pridobivanje podatkov, aktualnost podatkov o posamezni lokaciji)

Največ težav povzroča nezadostna ali neprimerna uporaba določil iz prostorskih izvedbenih aktov pri izdelavi projektne dokumentacije; večina projektantov se zanaša kar na "lokacijsko informacijo", kadar jo investitor ali projektant pridobi, vendar ta ne more nuditi vseh, za izdelavo projekta resnično potrebnih podatkov; lokacijska informacija je samo kratek, več ali manj poljuben povzetek določil veljavnega prostorskega akta, ker na birokratskem nivoju ni možno predvideti vseh potrebnih pogojev za realizacijo investicije; vsak projektant je dolžan pred začetkom del proučiti celoten prostorski akt v delih, ki se tiče njegove lokacije.

D) Osvetlitev možnosti, kako bi lahko tovrstne "prostorske zagate" lahko izboljšali procesno (operativno na nivoju projektantov)

Največkrat se dogaja, da projektant ne prouči dovolj natančno prostorskega akta in izpusti marsikateri obvezujoč pogoj; velika težava pa nastane, kadar so prostorski akti zastareli ali zelo ohlapno in nedosledno pripravljeni in nastane v sosedstvu odpor do nameravane gradnje – prihaja do situacij, ko se šele na sodišču razčiščuje, kaj je prav in kaj ne – ali imata prav investitor in njegov projektant ali sosed (in njegov "strokovni svetovalec"); pri projektu je treba v "lokacijskem delu" obvezno vključevati imetnike licenc geodetske stroke ter inženirje za prometno načrtovanje ter načrtovanje komunalne infrastrukture in priključkov nanjo.

E) Osvetlitev možnosti sistemskih izboljšav na nivoju odločanja (zavodi, službe, skrbniki podatkov)

Stroka in vsi odgovorni bi morali nadzorovati izdelavo občinskih prostorskih aktov in sproti preverjati ter ukrepati, da so ti izdelani proceduralno in vsebinsko v skladu z zakoni in predpisi za vse elemente vsebin, ki jih v prostoru obravnavajo (geodetska problematika, komunalna problematika, arhitekturna problematika, varstvo okolja z vsemi elementi trajnostnega razvoja, področna zakonodaja (urejanje naselij, ceste, promet, kmetijstvo, gozdarstvo itd.); čim več prostorskih aktov mora biti izdelanih na vsebinsko in tehnično dorečen način in ne samo s pogojevanji – pogojevanje povzroča dvomne situacije za projektanta, za investitorja, za prizadeto okolico in onemogoča enostavno izrekanje dovoljenj; predvsem izostaja natančnejši nadzor pristojnega ministrstva (MOP), ko potrjuje prostorske akte občine oziroma je problematična popolna odsotnost rednega inšpekcijskega nadzora nad pravilnostjo vsebin izdelanih in veljavnih prostorskih aktov ter nad izvajanjem njihovih določil.

Viri in literatura

- Fikfak, A., Ažman, L., M., (2002): Oblike prostorskega načrtovanja: od mestnega načrta do urejanja naselij. UL FA, Ljubljana.
- Lipnik, M., (2009): Pod kozjanskim soncem. V: Mladina, št. 32, 14. 08. 2009.
- Lipnik, M., (2009): Karikatura predpisov. V: Delo, 11. 08. 2009.
- Uradni list RS 39 (2006): Zakon o varstvu okolja – uradno prečiščeno besedilo (ZVO-1-UPB1).
- Uradni list RS 102/04, 14/05, 120/06: Zakon o graditvi objektov – uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1).